

Guia de l'assignatura (2009-2010)

Identificació

Nom de l'assignatura: Seminari A de Llengua Catalana		Codi: 22496	
Tipus: <i>Troncal</i> <i>Obligatòria</i> <i>Optativa X</i>			
Grau de Traducció i Interpretació		ECTS: 4,5	hores/alumne: 112,5
Llicenciatura en Traducció i Interpretació Crèdits: 6			
Curs: 3r Quadrimestre: 2n			
Àrea: Filologia Catalana			
Llengua en què s'imparteix: Català			
Professorat:			
Professor	Despatx	Horari de tutories	Correu E
Jaume Solà i Pujols	K-2027	Dm: 10,30-12,30 Dc: 09.00-11.30	jaume.sola@uab.es

Descripció

1. Objectius de la formació:

Aquest curs pretén aprofundir en alguns aspectes lingüístics que són especialment importants per al maneig de la llengua catalana del traductor i que no s'han pogut veure amb detall durant els cursos de llengua catalana de primer cicle. El programa combina aspectes de fonologia, morfologia, sintaxi i neologia amb l'objectiu de completar la formació lingüística sobre la llengua materna del traductor.

Tots els temes tenen un vessant aplicat a la traducció o a la interpretació:

- Els temes de **fonologia i morfologia** són pertinents per a establir un estàndard oral a partir de la pronúncia espontània dels diferents dialectes.
- Els temes de **sintaxi** aporten dades i reflexions sobre aspectes gramaticals que, pel fet de ser complexos i subtils, plantegen problemes d'estandardització, d'expressivitat o d'equivalència interlingüística.
- Els temes de **neologia** plantegen la qüestió de l'adequació fonològica i morfosintàctica de la formació de mots en dos terrenys que actualment tenen molta productivitat: la siglació i els manlleus directes.

2. Continguts:

1. Fonologia:

- 1.1. Introducció als alfabet fonètics AFI i romànic.
- 1.2. Lexicó, forma fonològica i forma fonètica. La síl·laba
- 1.3. Assimilacions de consonants:
 - sonorització de fricatives davant de vocal
 - assimilacions de lloc d'articulació
 - assimilació de mode d'articulació
- 1.4. Formació de semivocals dintre el mot i contactes vocàlics entre mots.

2. Morfologia:

- 2.1. Segmentació i patrons morfològics de les conjugacions verbals
- 2.2. Epèntesi i al·lomorfa dins el grup clític
- 2.3. Algunes restriccions en la combinatòria dels pronoms clítics:
 - combinacions impossibles
 - canvis de clític

3. Sintaxi

- 3.1. Sintaxi i interpretació de la dislocació en català:
 - dislocació a l'esquerra i a la dreta: interpretació i ús
 - dislocació i frase interrogativa.
- 3.2. Les construccions passives:
 - la passiva perifràstica: restriccions d'ús.
 - la passiva pronominal: restriccions i correlacions amb la frase impersonal.

4. Lèxic

- 4.1. Neologia. Formació de mots no derivativa:
 - siglació
 - adaptació de mots estrangers.

3. Bibliografia:

A. Bibliografia general

Obres normatives i descriptives de referència general:

- Fabra, Pompeu. (1956). *Gramàtica Catalana*. Barcelona: Teide.
- Solà, Joan (dir.). (2002). *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries.
- Wheeler, Max. (1999). *Catalan. A Comprehensive Grammar*. London: Routledge.

B. Bibliografia específica

A continuació donem un llistat d'obres que són pertinents per als temes que treballem durant el curs. Aquest ventall ampli d'obres:

- a) permet a l'alumne d'aprofundir un tema específic.
- b) proporciona materials per a fer el Treball de curs. Concretament, les obres marcades amb un asterisc són les que considerem més aptes per a fer el treball.

1. Fonologia:

Badia i Margarit, Antoni Maria. (1966). 'Predominio de las vocales abiertas e y o en el catalán de Barcelona'. Dins Badia i Margarit (1988): 209-214.

*Badia i Margarit, Antoni Maria. (1970). 'Les vocals tòniques e i o en el català de Barcelona'. Dins Badia i Margarit (1988): 141-190.

Badia i Margarit, Antoni Maria. (1973) 'Phonétique et Phonologie catalanes'. Dins Badia i Margarit (1988): 15-66.

- Badia i Margarit, Antoni Maria. (1988). *Sons i fonemes de la llengua catalana*. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- Bonet, Eulàlia; Lloret, M. Rosa. (1998). *Fonologia Catalana*. Barcelona: Ariel.
- Bonet, Eulàlia; Lloret, M. Rosa; Mascaró, Joan. (1997). *Manual de transcripció fonètica*. Servei de Publicacions de la UAB.
- *Coromines, Joan. (1971). 'Sobre l'elocució catalana en el teatre i en la recitació' *Lleures i converses d'un filòleg*. Barcelona: Club Editor, pp 94-105.
- Fabra, Pompeu. (1897). 'Étude de phonologie catalane (catalan oriental)'. *Revue Hispanique* IV: 5-30.
- *Fabra, Pompeyo. (1912). 'Pronunciación de vocales contiguas'; 'Pronunciación de grupos de consonantes'; 'Pronunciación: enlaces'. Dins: *Gramática de la lengua catalana*. Barcelona: L'Avenç. Facsímil: Barcelona, Letteradura, 1977, Cap. II, III i IV. pp. 13-27.
- *Fabra, Pompeu. (1913-14). 'Els mots àtons del parlar de Barcelona'. *Butlletí de dialectologia* I, pp. 7-17; II, pp. 1-6.
- *IEC. (1990). 'Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I: Fonètica'. *Documents de la Secció Filològica II*, 1992, pp. 110-118.
- *IEC. (1992). 'Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I: Morfologia'. *Documents de la Secció Filològica III*, 1996, pp. 113-146.
- Oliva, Salvador. (1977). 'Dos aspectes del ritme en el català modern'. *Els Marges* 9: 89-96.
- Prieto, Pilar. (1001). *Fonètica i fonologia*. Universitat Oberta de Catalunya.
- Recasens, Daniel. (1991). *Fonètica descriptiva del català. Assaig de caracterització de la pronúncia del vocalisme i consonantisme del català del segle XX*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. [2a edició: 1996]
- Recasens, Daniel. (1993). *Fonètica i fonologia*. Barcelona: Gran Enciclopèdia Catalana.
- Wheeler, Max. (2002). 'Flexió Verbal irregular i verbs defectius'. Dins: Solà, Joan (dir.). *Gramàtica del Català Contemporani*, cap. M5. Barcelona: Empúries, secció 5.1: 'Concepte dirregularitat. Graus d'irregularitat', pp. 649-692.
- Wheeler, Max. (2005). *The Phonology of Catalan*. Oxford: Oxford University Press.

2. Morfologia:

- Bonet, Eulàlia. (1991). 'La morfologia dels clítics pronominals en català i en altres llengües romàniques'. Tesi Doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona, Cap. 4, pp. 184-223.
- *Bonet, Eulàlia. (1992). 'Sobre un dels usos de *hi* en lloc de *li*'. *Els Marges* 45: 101-110.
- Bonet, Eulàlia. (1993). '3rd Person Pronominal Clitics in Dialects of Catalan'. *Catalan Working Papers in Linguistics* 3-1: 85-111.
- Bonet, Eulàlia. (2002). 'Combinacions de primera o segona persona acusatiu amb tercera persona datiu'; 'Combinacions de primera o segona persona'. Dins: Solà, Joan (dir.). *Gramàtica del Català Contemporani*, Vol. I, cap. 10, 10.3.3.2 i 10.3.3.3. Barcelona: Empúries, pp. 950-954.
- Bonet, Eulàlia. (2002). 'Combinacions de pronoms febles de tercera persona'. Dins: Solà, Joan (dir.). *Gramàtica del Català Contemporani*, Vol I, cap. 10, 10.3.3.4. Barcelona: Empúries, pp. 954-962.
- *Bonet, Eulàlia. (2002). 'Altres efectes en combinacions de pronoms febles'; 'Efectes fonològics en combinacions de pronoms febles'. Dins: Solà, Joan (dir.). *Gramàtica del Català Contemporani*, Vol. I, cap. 10, 10.3.3.6 i 10.3.3.7. Barcelona: Empúries, pp. 967-972.
- Bonet, Eulàlia. (2002). 'Efectes de cliticització sobre la forma del verb'. Dins: Solà, Joan (dir.). *Gramàtica del Català Contemporani*, Vol I, cap. 10, 10.3.5. Barcelona: Empúries, pp. 977-982.

- *IEC. (1992). 'Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I: Morfologia'. *Documents de la Secció Filològica III*, 1996, pp. 113-146.
- Lloret, M. Rosa; Viaplana, Joaquim. (1996). 'Els clítics pronominals singulars del català oriental: una aproximació interdialectal'. *Estudis de Llengua i literatura catalanes XXXII*, pp. 273-309.
- Mascaró, Joan. (1985). *Morfologia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, Manuals de Llengua Catalana.
- *Oliva, Salvador. (1989). 'El complement indirecte i altres datius'. *Revista de Catalunya*. 36: 131-144.
- Pérez Saldanya, Manuel (coord.); Cifre i Gómez, Manuel; Todolí i Cervera, Júlia. (2001). *Morfologia catalana*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.
- Todolí, Júlia. (1998). *Els pronoms personals*. València: Publicacions de la Universitat de València.

3. Sintaxi

- Bartra, Anna. (2002). 'La passiva i les construccions que s'hi relacionen'. Dins: Solà, Joan (dir.). *Gramàtica del Català Contemporani*, cap. S16. Barcelona: Empúries, seccions 16.2 'Passiva amb *ser* o passiva perifràstica'; 16.3 'Construccions pronominals de subjecte inespecífic', pp. 2119-2163.
- *Coromines, Joan. (1971). '(passives)'. 'La passiva pronominal és generalment correcta i sovint no ho és la passiva amb *ésser*'. *Lleures i converses d'un filòleg*. Barcelona: Club Editor, pp 77-82.
- Mendikoetxea, Amaya. (1999). 'Construcciones inacusativas y pasivas'. Dins: Bosque, I.; Demonte, V. (dirs.): Cap. 25, pp. 1575-1629.
- Mendikoetxea, Amaya. (1999). 'Construcciones con *se*: medias, pasivas e impersonales'. Dins: Bosque, I.; Demonte, V. (dirs.): Cap. 26, pp. 1631-1722.
- Solà, Joan. (1987). 'A propòsit de les passives'. *Qüestions controvertides de sintaxi catalana*. Barcelona: Edicions 62, pp. 89-100.
- *Solà, Joan. (1990). 'L'ordre dels mots en català. Notes pràctiques'. *Lingüística i normativa*. Barcelona: Empúries, pp. 91-124.
- *Vallduví, Enric. (1992). 'L'estructura informacional de l'oració i la dislocació en català'. Dins: Kobbervig, Karl I.; Pacheco, Arseni; Massot, Josep (eds.). *Actes del Sisè Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica*, 155-172. Barcelona: Abadia de Montserrat.
- Vallduví, Enric. (2002). 'L'oració com a unitat informativa'. Dins: Solà, Joan (dir.). *Gramàtica del Català Contemporani*, Cap. S4. Barcelona: Empúries. seccions 4.5 'El nivell informatiu' (pp. 1247-1257) i 4.7 'Altres col·locacions a l'esquerra' (pp. 1264-1272).

3. Neologia

- *Cabré i Monné, Teresa. (2002) 'Altres sistemes de formació de mots'. Dins: Solà, Joan (dir.). *Gramàtica del Català Contemporani*, cap. M9. Barcelona: Empúries, pp. 891-932.
- TERMCAT. (2005). *Manlleus i calcs lingüístics en els treballs de terminologia*. Vic: EUMO Editorial.

4. Programació d'activitats:	
a) Activitats presencials: a.1) Exposició i discussió d'un tema. a.2) Exercicis sobre un tema	35 h 20 h
b) Activitats dirigides: Elaboració d'un Treball de curs a partir d'un text (un dels marcats amb * a la bibliografia). El treball consisteix a comentar el text amb aportacions pròpies: dades empíriques i reflexions sobre l'estàndard escrit o oral. Tutorització individual prèvia obligatòria. Extensió: unes 10 p. Data de presentació: 4 de juny del 2010	20 h
c) Activitats autònomes: c.1) Estudi de seguiment c.2) Prova escrita no presencial. Data d'inici: 7 de maig del 2010 . Data límit de presentació: 18 de juny del 2010	15 h 20 h
Temps total de treball de l'alumne	110 h

5. Competències a desenvolupar	
Competència	Indicadors específic de la competència
Comunicació escrita (expressió)	- Saber expressar-se amb claredat, correcció i la terminologia adequada sobre els problemes gramaticals i expressius treballats, el Treball de curs i la Prova final - Saber identificar i resoldre els problemes expressius de la llengua escrita (gramaticals i lèxics) treballats durant el curs.
Capacitat d'anàlisi i síntesi	- Saber aplicar els coneixements descriptius treballats durant el curs a l'exploració del propi dialecte i context sociolingüístic, amb la finalitat de trobar solucions adequades als registres escrits i orals.
Capacitat d'aprenentatge autònom i continu	- Saber recórrer a la bibliografia (textos teoricodescriptius, gramàtiques i diccionaris) per a solucionar problemes expressius (gramaticals i lèxics).

Avaluació

1a convocatòria		
Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
Treball de curs	- Comunicació escrita (expressió) - Creativitat - Capacitat d'aprenentatge autònom i continu	40%
Prova escrita no presencial	- Comunicació escrita (expressió) - Creativitat	60%

2a convocatòria		
Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
Treball de curs*	- Comunicació escrita (expressió) - Capacitat d'anàlisi i síntesi - Capacitat d'aprenentatge autònom i continu	40%
Prova presencial	- Comunicació escrita (expressió) - Capacitat d'anàlisi i síntesi	60%

*El Treball de curs, a la 2a convocatòria, pot consistir, si escau, a refer el Treball de la 1a convocatòria.